

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Šoštanjska posojilnica in nauk iz nje.

Iz Šoštanja 15. feb. [Izv. dop.]

Šoštanjska posojilnica je imela 5. februarja svoj redni občni zbor, v katerem je ravnateljstvo položilo račun o preteklem letu, ki je bil od zбора potrjen. Posojilnica se je v drugem letu svojega obstanka močno okrepila in razvila, kar kaže sledeči poslovni pregled dohoda in razhoda v upravnem letu 1875: Dohod: Zadrugi deleži 5250 gld., hranilnične vloge 19.119 gld. 20 kr., posojila zadruge 46.000 gld., vrnena posojila 125.280 gld., obresti za posojila 4324 gld. 92 kr., rezervni fond 47 gld. 11 kr., prihod v rezervni fond 2167 gld. 15 kr., kreditna kavcija 300 gld., vrnene obresti 2 gld. 85 kr., konto za dividende 276 gld., skupaj 202.767 gld. 23 kr.; razhod: za zadrugi deleže 250 gld., izplačane vloge 9519 gld. 13 kr., vrnena posojila 22.900 gld., posojila na osebni kredit 163.525 gld., posojila na hipoteke 720 gld., vrnene obresti 56 gld. 78 kr., kreditna kavcija 600 gld., obresti za posojila 1770 gld. 24 kr., konto za razne reči 6 gld. 15 kr., konto za stroške 604 gld. 2 kr., nagrade za upravo 200 gld., inventarski konto 14 gld. 34 kr., obresti za vloge 140 gld. 71 kr., konto za stroške in inventuro 632 gld., 27 kr., za sobo 32 gld., za dobrotne namene 30 gld. dividenda (6%) za upravne deleže 261 gld., gotovina 31. dec. 1875 1505 gld. 59 kr., skupaj 202.767 gld. 23 kr. Celi denarni promet je tedaj leta 1875 znašal **405.534** gld. 46 kr.

Bilanca koncem leta 1875 kaže: aktiva: gotovina 1505 gld. 59 kr., posojila 38.245 gld. posojila na hipoteke 720 gld., zaostale obresti 51 gld. 49 kr., naprej plačane obresti 297 gld. 91 kr., kreditna kav-

cija 600 gld., obresti za-njo 20 gld., konto za razne reči 6 gld. 15 kr., inventarski konto 309 gld. 48 kr., skupaj 41.755 gld. 62 kr. Pasiva: zadrugi deleži 5000 gld., vloge 9600 gld. 7 kr., obresti za-nje 391 gld. 23 kr., nevzdržene dividende za leto 1874 15 gld., rezervni fond 44 gld. 47 kr., obresti za-njga 2 gld. 64 kr., prihod v rezervni fond 2167 gld. 15 kr., naprej vzdignene obresti 574 gld. 73 kr., dividenda (6%) za zadrugi deleže 300 gld., čisti dobiček 560 gld. 33 kr., skupaj 41.755 gld. 62 kr.

Nalašč sem te številke natančno navedel, ker ta po g. denarničarju Fr. Vošnjaku, katerega delavnosti in izvednosti ima posojilnica predvsem svoj prosep zahvaliti, sestavljeni račun lahko služi za izgled, kako se naj sploh pri sestavi taci računov ravna. Računu je dalje dodan konto dobička in izgube, iz katerega rezultira čisti dobiček: Debet: Izplačane obresti za vloge 391 gld. 23 kr., izplačane obresti za posojila 1770 gld. 24 kr., obresti za rezervni fond 2 gld. 64 kr., konto za stroške 604 gld., nagrade 200 gld., za sobo 32 gld., konto za stroške 1874 l. 205 gld. 20 kr., vrnene obresti 56 gld. 78 kr., naprej plačane obresti za 1876 l. 574 gld. 73 kr., dividenda (6%) za upravne deleže 300 gld., čisti dobiček 560 gld. 33 kr., skupaj 4697 gld. 17 kr., kredit: dohod od obresti 4324 gld. 92 kr., naprej plačane obresti 297 gld. 91 kr., zaostale obresti za 1875 l. 51 gld. 49 kr., obresti od kreditne kavcije 20 gld. vrnene obresti 2 gld. 85 kr., skupaj 4697 gld. 73 kr.

Čisti dobiček je upravo znašal 860 gld. 33 kr., ker se mora prišteti izplačana 6% dividenda za upravne deleže. Po pravilih bi smel občni zbor po odbitih 10% za rezervni fond ves ostali dobiček razdeliti mej zadrugi-

nike. A občni zbor tega nij storil, ampak zadrugi so se zadovoljili s 6% dividendo in ves ostali znesek 560 gld. 33 kr. pripisali rezervnemu fondu. Ker so po sklepu lanskega občnega zbora vsi dolžniki posojilnice morali zraven navadnih obrestij še neke odstotke za rezervni fond plačati, kar je celo leto znašalo 2167 gld. 15 kr., je rezervni fond od lanskih 44 gl. 47 kr. narasel na **2774** gl. 59 kr.

Občni zbor je se ve da z ozirom na ta krasni vspeh izrekel vse priznanje in zahvalo ravnateljstvu. Potem so se izpremenile nekatere točke zadrugi pogodbe in so se volili v ravnateljstvo in nadzorništvo večidel dozdanih funkcionarji.

Posojilnica je tedaj srečno premagala razne ovire, s katerimi se je imela boriti v začetku svojega delovanja in razvila se bode od leta do leta močnejše. Glavni steber pa njene razvoja je zraven delavnosti ravnateljstva i nadzorništva **neomejeno** porošstvo; kajti le vsled tega ima društvo utrjen kredit ne samo pri ljudstvu, ampak tudi pri denarnih zavodih, zlasti pri štajerske in graške mestne hranilnici. Le tako je bilo društvu mogoče v sedanji hudej denarnej stiski vedno si priskrbeti potrebne gotovine, da je ustrezala vsem, ki so se v zadregah do društva obrnili. Več ko 200 strank je dobilo več ali manjša posojila, največ po 40 do 100 gld.; najmanjše posojilo je bilo 6 gld., najvišje 1000 gld.

V novo ravnateljstvo so izvoljeni gosp. Mih. Vošnjak, veliki posestnik kot ravnatelj, g. Golob, načelnik okrajnega zastopa kot kontrolor, g. Franc Vošnjak, poštar in usnjarski fabrikant kot denarničar. Načelnik nadzorništva pa je g. J. Rak, župan v Velenji.

Ravnateljstvu nemam ničesar drugega

Listek.

„Slovenska knjižnica.“

Te zbirke pripovednih slovenskih knjižic sta prišla dosedaj dva zvezka v Ljubljani v „narodni tiskarni“ na svetlo. Drugi zvezek prinaša šest Bret Harte-ovih „kalifornskih povestij“. Kdo in kaj je Bret Harte?

Ko je štirinajst let stari mladenič leta 1853 deklice podučeval, pač se mu še sanjalo nij, da bode čez kakih dvajset let njegovo ime po vsem olikanem svetu znano. Pa komur narava in osoda podarite ženjalnost, tega slavi podpišete popotni list po vsem svetu. Mlademu Bret Harteju, ki je bil uže rano izgubil očeta, se nij dopadlo v rojstvenem mestu Newyork Albany. Njegovo živo domišljijo je razvnelo to, kar je slišal o zanimivej, zlata bogatej deželi Kaliforniji. Tija ga je vleklo: tija je tudi šel l. 1854. Začel je zlato kopati

— pa nij šlo; potem se je zopet lotil šolnikovanja, pa se ga je tudi kmalu naveličal. Zdaj je stopil v službo pri nekem društvu in kot jezdec šel jezdaril od kraja do kraja. Popustivši čez nekoliko časa to službo, šel je za zemljemerca, in ko ga je vse to jezilo, postal je stavec in začel se je ob enem pečati z literaturo. Staval je listič za neko majheno naselbino zlatokopsko.

Nečega dne grede naseljenci v pokrajino divjih rudečepoltnikov, maščevati se zarad neke malenkostne razžalitve, katere Indijanci še prav za prav krivi niso bili. Ti beli divjaki so strašno razsajali po selišči indijanskem. Moških nij bilo doma, in tako so vse žene in otroke pobili in jih po cesti vzpored položili, da bi jih možje, vračaje se domov, precej zagledali. To grdo dejanje je razkačilo blagosrčnega stavca. Očital je naseljencem zvečer v krčmi njih ravnanje in zagrozil se jim je, da bode v prihodnjem številki lističa uže po-

svetil divje družali. Rekli so mu na to, da če bode kaj zabavljaj v listu, mu bodo ti skarno razrušili in njega ubili.

Bret Harte napiše svoj prvi članek, stavi ga sam, in ko se tiskani list začne raznašati, zapre in zastavi vsa vrata tiskarne in v njej dobro oborožen pričakuje, če bi kdo prišel nad njega. Pa nij bilo nikogar. Preselivši se l. 1857 v San Francisco, začel je sodelovati pri časopisih „The golden Era“ in „The Californian.“ Leta 1868 je osnoval sam nov časopis „The Oberland Monthly.“ V teh časopisih je razglašal svoje pripovedi, katere so hitro zaslovele po ameriškem svetu, pa tudi takraj Atlanskega oceana. Leta 1870 in 1871 je izdal svoje zbrane novele. L. 1871 je pustil časnikarstvo in je šel nazaj v Newyork za profesorja novejših literature.

Kar je tako kmalu Bret Harte-ovo slavo razširilo, to je njegova originalnost v tem, kar pripoveduje, in v tem, kako pri-

priporočati nego, da ne pozabi, da društvo nij kak nemšk zavod, ampak da je kot „posojilnica“ protokolirano, naj se tedaj tudi pri tiskovinah, oklicih itd., našemu slovenskemu jeziku daje ista pravica, katera mu pristuje po pravilih in po národnem značaju prebivalstva šoštanjskega okraja.

(Mi smo ta dopis postavili tu na odlično prvo mesto z namenom, naj vendar po družih vsaj po večjih krajih na Slovenskem národní možje jednake posojilnice ustanove! S tem bi národ najbolj osvobodili. Saj vendar ta izgled, kakor vseh družih posojilnic, jasno kaže kako lepo stvar napreduje, kako velekoristna je, — samo **začeti** je treba, ne križem rok držati. Tudi v Šoštanji možje od kraja niso verjeli da bi šlo, tudi tam so z glavo zmajevali — sedaj so veseli! Tako bi bilo povsod drugod tudi. Ur.)

„Mol“ in „Dur.“

II.

Mi tožimo, da se časopistvo, literatura zdatno ne podpira etc. To je lahko umeti. Srednji stan naš ne naročuje dovolj; srednji stan nij občinstvo pri nas, kakor drugod, ki bere in gmotno kako reč podpira.

S tem sem se dotaknil naše rane. Boli, boli, pa kaj hočemo; če jo z dijaholom pokrivamo, ne bode zacelila; ta rana hoče drugo zdravilo, nego samo pokrivanje, zamolčanje. Mi nemamo srednjega stanu v našem taboru celo; najmenj $\frac{2}{3}$ nam ga manjka, to je resnica in da brez tega nijsmo cel organizem, to je tudi resnično; da brez tega stana vsi napor le malo izdajo, ker je cokla, odtujeno meščanstvo in tržanstvo pod našim vozom, ker ti dementirajo, o čem mi tožimo, ker ima v srednjem stanu birokratizem in s tem ponemčevalni aparat svoje velikovredne zaveznike, — to je tudi istinito; da je brez tega stana napredek, omika národna nemogoča, pové nam vsak, ki je nemško ali kako drugo zgodovino študiral, ter v njej najti moral srednji stan kot mogočnega nositelja ved, napredka, najti moral v njem stan, iz katerega so vse dobrotne prekucije, iznajdbe etc. izhajale, našel v njem sploh napram zmirom konservativnemu kmetu agilen, napredujoč element v človeški družbi.

Bilo bi odveč o vrednosti srednjega stanu na političnem, slovstvenem, družbinskem in bog si ga vedi kakem vsem polji še več govoriti, prevažen je ta stan, da bi njegova

poveduje. Duh se mu nij razvijal veliko po šolskih klopeh, ampak v burnem življenji in v čudovitej naravi. Kar nam pripoveduje, ne zajema toliko iz meglene domišljije, kolikor iz tega, kar je sam videl, sam doživel. Kaki so to ljudje, ki nam jih predstavlja v svojih povestih! To so po večjem — dejal bi na prvi pogled vsak — izrodki in izvrženci človeštva. Ali pripovednik vé tudi mej tem zavrženim svetom poiskati zadnje še tleče iskricke blažjih čutov; in nam kaže značaje, ki so kakor krasni otoki posejani po divjem morji strastij.

In kako nam vse to pripoveduje! On gleda v človeško srce, on pozna njega najskrivnejše nagibe in čute in jih nam popisuje, da imamo notranje človeško življenje pred soboj, kakor na sliki. On ne pripoveduje in ne popisuje na dolgo in široko, z nekoliko besedami, je najkrasnejša slika dovršena, včas

vrednost vsakemu v oči ne padala. Ali odveč nij, pisati o tem, kako to na pol izgubljeno trdnjavo zopet nazaj dobiti.

To vprašanje je pri nas najvažnejše. Storimo narobe od tega, kar smo pred desetimi ali še menj leti storili. Tedaj smo žvižgali samo v „duru“, dajmo zdaj tudi kako pesen v „molu“ peti, ali še boljše pesen, v katerej si „dur“ in „mol“ lepo roke podajeta. „Dur“ po melodiji kakor jo poje Ihering „Kampf um's Recht“, (o tem drugokrat) in „mol“ kot agitatorji, ki z glavo skozi steno ne butajo.

V naših mestih in trgih se nahaja dosta ljudij, ki akoravno v tujčevem ali odpadniškem taboru, si vendar ne upajo trditi, da so Nemci, ampak ti še zmirom pravijo, da so Kranjci, Slovenci itd., ali le nekaj politično drugače pobarvani. V tacih in jednacij je še kakovi prostor za pošteno našo reč. Take ljudi jaz pridobivljati skušam. Nič ne politikujem in tudi če vidim, da radi nemščino gonijo, nemški govorim, zraven vpletavajoč slovenščino in počasi jih navadim na njo. Naše veselice po trgih in mestih bi se morale snovati na jednakej podlagi; vse bi se moralo k njim povabiti, kar je tržana ali mestjana, in tam naj se popeva, naj se kolikor mogoče veselo družtvovanje napravi, tako da najhujši odpadnik čuti, da se da tudi mej národnjaci veselo živeti in kar je najvažnejše, mladi ljud naj se prime posebno ženstva; če se žene pri nas dobro imajo, pridejo v drugo, v tretje in mož zraven in tako počasi stena zginjava, ki se dviguje mej tržani, mestjani „rdeče in bele rože“ in tako tudi pride zopet mir v društveno naše življenje, ki je zdaj žali-bože kaljen, kar bi ne smelo biti, ker kamor pogledamo, vidimo, da nij pametno, ako sovražstvo iz političnega bojišča prenašamo tudi na društveno življenje.

Le, ako naše odpadništvo v srednjem stanu na društvenem polji pridobimo, je upanje, da ga počasi tudi v našo politično borbo dobimo. Vsaj, če družega ne dosežemo s tem, napravimo ga mirnega, indiferentnega in tak je bolj objektivnega vida, ki lože razume pametne naše politične terjatve in če tega ne, ljubši mi je miren indiferenten mestjan in tržan, nego agilen nasprotnik.

S starimi nij nikjer dosta opraviiti; star človek se ne loči rad od vtelesenega v sebi mišljenja, ali mlade poprimimo; mladi ne bodo kakor Hanibal Rimljanom večno sovražstvo Slovincem prisegali, ako so se starci

slika, da se kar zavzamemo nad njo; ali čim dalje jo premišljujemo, tem lepša se nam zdi. Njegovih pripovestij dogodbe se največ vršijo v Kaliforniji, v tej prečudnej deželi, v katerej so razmere v družbenem življenji ravno tako nenavadne, kakor je narava vlastovito velikanska in krasna. V teh krajih je pisatelj, kakor sam pravi v predgovoru svojim zbranim novelam, našel v tistej dobi toliko junaško-poetičnega, toliko, kar spominja grške poezije. Pravi, da mu bode zadostilo, če je v svojih povestih gradiva nabral za novo Ilijado, katera še čaka svojega pevca.

Bret Harte se prestavlja v jezike vseh izobraženih národov; Slovani niso zadnji mej njimi. Hrvatski „Vienac“ je začel prinašati njegove novele in drugi zvezek Jurčičeve „Knjižnice“ je te dni prinesel, kakor uže rečeno, šest izbranih njegovih novelic tudi Slovincem.

na naše društveno stališče vsaj spustili, ali ako jih nijsmo zdražili, ker starci ne bodo mladih učili sovražstva do nas, in če tega ne storijo več, kaj nam še brani potem, da tega mladega narastaja počasi ne dobimo domov. Mladi profesorji in juristi naši, to je vaše delo. Ne glejte tržana ali mestjana črez ramena, Gutzkov pravi: „Bildung heisst, sich zu jedem Menschen so stellen, dass das Inanderklingen seines und unseren Wessens Wollaut gibt“; vi nam lahko veliko pomagajte do národnega srednjega stana, ako potegnite v društvenem življenji kar je mladega v svojo družbo in jurist posebno, ker njemu nij treba neumen dekorum varovati. Če kak koncipient na pr. se v kakoj hiši seznani, ne bo teško dobiti na vesel večer gospodičin kaj in tam naj govori, naj napravlja tedenska predavanja, počasi preide tudi na drugo polje po predavanjih, — in skusi naj ženske spraviti k petju, zloženi zbori so za nas večje vrednosti od moških; — oder je kmalu gotov, ne bode umrl, če se kake naloge nauči in kar je glavno, ne delajmo pasivne opozicije tudi na društvenem polji, ne pustimo kazin na naši zemlji brez nas društvenikov, njih veselice ne brez nas sodelavcev, kjer se količkaj dá; dostikrat z našim udeleževanjem odkrhnemo agitacijo zoper nas, počasi izpodkopljemo voditeljstvo v lastnem taboru, ali mu vsaj par ljudij odvzamemo, ali vendar par družih šans za nas pridobimo; proč s kratka s pasivno opozicijo in kujanjem, nij vredno to dvakrajcarske smodke.

Tako izolirano voditeljstvo — tujčenja, in da se rešpekt pred njim omanjša, nam je tudi jezikov in ta rešpekt je hudič škodljiv, treba tržana, mestjana ponosnega na svoj stan delati itd. — „oni uže vajo.“

Dajmo mol peti pri srednjem stanu, dur je škodljiv. Kako pa vpotrebujemo dur, bodem jedenkrat prihodnjič povedal, to je, če ne pridem na objektivni lopar, ki me nese v koš.

S—c.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Hercegovine piše „Slovenskemu Narodu“ znani slovenski prostovoljec Janko Stibelj, Barbieue-jev lejtnant mej drugim: Po zadnji bitki pri „gluhej smokvi“ nij bilo več bojevanja. Železna zima in debel sneg, kateri hercegovske planine in doline pokriva, primoral je nas vstaše v bolj ugodnih nižinah zavetja iskati. Po sutorinskem okraji, do Zubcev in Sitnice miruje momentanno 4000 do 5000 vstašev. Včeraj so se njih vojvodi Peko Pavlovič, Zimunič, Lazar Sočica in Trifko Vukalović v Sutorini zbrali, ter o prihodnjem postopanju proti Turški pomenkovali. Več nego 1000 vstašev straži pri Pier, družih 800 pri Banjanih. Nujno je bilo, da se vsaj glavne vstaške čete bolj organizirajo, in da zjedineni napredujemo. Vse kaže, vse upa da se hoče vstanek na spomlad črez celo Turčijo razploditi. Tudi kakor hitro vreme bolj ugodno nastane hoče se ustaško krdelo pomnožiti, da bode 15 do 20.000 samih Hercegovincev v orožji stalo. Italijancev zmirom več prihaja, in kakor sem iz zanesljivih virov poizvedel hoče njih četa v času jednega meseca do 1000 mož narasti in še več. Res je, da mnogo inostranskih dobrovoljcev pred hrbet Hercegovini okrene, predno Turčina vidi. Ali mi upamo, da se bode vse spremenilo, še pred ko se bode kukovica po hercegovinskih hribih glasila.

Iz Bosne se 13. t. m. „Obzoru“ piše: Kot odgovor turški na Andrassyjevo noto naj vam služi sledeče: Bosenska vlada je izdala skriven oklic na vse Muselmane, da se naj brzo oborožajo in na prvi poziv na odločno mesto pod Mohamedovo zastavo prihite. Tedaj pride še hujša vojna mej muselmanstvom in krščanstvom, mej barbarstvom in omiko, tiranstvom in slobodo. Polje Sarajevsko do Ilidje se ne sme obdelavati, na njem bode se skupljala turška vojska.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. februarja.

V **gospodski** zbornici je bila 17. februarja sprejeta postava o urejenju kranjskega zemljiško-odveznega fonda. Sicer so se same formalnosti godile. — Volili so se 18. delegati.

V poslanskej zbornici **državnega zbora** je prišel prvič zopet po zbolenju svojem minister Lasser in predložil postavo, po kateri naj se 700.000 gold. dovoli za stradajoče prebivalstvo v Galiciji.

V **Galiciji** je sedaj škof Ledohovski, ki je Bismarkovo ječo prebil, in si daje čestitati in praznovati. Vendar se teh priklonov le bolj cerkvena stranka udeležuje. Narodnjaki niso pozabili, da je Ledohovski nekdanj, ko je mislil, da je za ultramontanizem tako bolji, bil hud protivnik narodnosti in servilen hlapec kralja Viljema.

Vnanje države.

Iz **Srbije** poroča dunajska „Pol. Corr.“, da so velevlasti v Belgradu izjavile se, da hočejo Srbiji zabraniti, v vojno stopiti. Ne verujemo, da vse. Andrassy morda uže, ali kaj hoče on sam. Nemčija vedno trdi, da jej orijent nij nič mar, Rusija pa vendar nema magjarske politike.

Španski kraljič Alfonso je šel 18. febr. k severnej armadi. Ali bode navzočnost mla-dega fanta res španske vojake tako ohrabrila, da bodo brzo zdaj Karlistično zalego enkrat res uničili, kar bi bilo želeli, o tem so dvombe.

Novica, da je **papež** carju pismo pisal, v katerem se britko pritožuje zaradi povratka helmskih unircv v pravoslavno rusko-narodno cerkev, se iz Peterburga preklicuje.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor in grof Anton Auersperg). V petek zvečer je imel ljubljanski mestni občinski zbor nejavno sejo, v kateri je župan Laschan predlagal, naj ljubljansko mestno zastopstvo pošlje grofu Antonu Auerspergu, ob priliki njegovega 70letnega godu, kot velikemu državniku (staatsmann) in pesniku čestitko. V imenu narodnih udov ljubljanskega mestnega zastopa vstane stavbeni svetovalec g. Potočnik, ter izreka, da se zastopniki slovenske stranke pač morejo udeležiti ovacije, katera se daje pesniku (Anastaziju Grinu) kot tacemu, ker naša stranka spoštuje genije in mislece vseh tujih narodov in jezikov, vendar se neče in ne more udeležiti nikake ovacije, katera bi veljala politikarju ali državniku Antonu Auerspergu, ker njegova politična delavnost nij bila taka, da bi naš narod mogel zadovoljen biti z njo. Nastane nekoliko vihre, Laschan in Schrey proslavljata „svobodnjaka“ Auersperga, a nihče jima nij odgovoril, ker so slovenski zastopniki uže prej izrekli, da se dalje debate ne udeležé. Za to povemo mi g. županu, penzioniranemu birokratu Laschanu in g. Schreyu, da grofovski mož, kateri samo na papirji svobodne pesni poje, doma pri Krškem na graščini v dejanji pa ljuto kmete dere, kakor se je Auerspergu javno uže

bog zna kolikokrat očitalo, kakor vam okolo Krškega vsi stari ljudje še dandenes pripovedujejo stvari, da se vam srce zgrozuje nad tako neusmiljenostjo, pa je moral grof pesnik molčati: — to nij ideal našega svobodnjaka!

— („Slovenske knjižnice“) drugi zvezek je včeraj po pošti razposlan vsem naročnikom. Če bi ga po pomoti kdo ne bil dobil, naj se precej obrne na nas. Ob enem prosimo one gg. naročnike, ki nam naročnine niso še poslali, naj za prejet drugi, ali za prejeta dva zvezka precej plačajo. Oba zvezka veljata 1 gld. 10 kr. Za nove naročnike imamo še oba prva zvezka. Tretji zvezek, Jurčičeva izvirna historična tragedija „Tugomer,“ se je začel denes staviti.

— (Slovensko gledališče.) Vtorek 22. t. m. se bode prvič predstavljala igra v 5 dejanjih „Čvrček“, dobroznana iz nemškega po Charlotti Birchpfeiferjeve „Die Grille“, poslovenil gosp. Hostnik.

— (Umrl) je 17. febr. v Ljubljani veterani slovenskega učiteljstva Karel Gecelj, rojen 1789, torej 87 let star, oče režiserja slovenskega gledališča. Služil je v Dolu, v Kranji, pri sv. Petru v Ljubljani. Mož je bil vedno naroden in mnogo njegovih učencev nahajamo mej znanimi slovenskimi rodoljubi.

— (Devet dnij pod snegom) sta bila dva goloba v Ljubljani v vojaški bolnici, pa sta vendar živela. Ko je sneg one dni hudo naletaval, vrigel ju je raz streho in bila sta v snegu na dvorišči zasuta. Črez devet dnij so sneg odmetali in golobčka našli še pol živa. Pitali so ju, jeden ubozih ptičkov je ukreval in živi, drugi je poginil kmalu po izkopu.

— (Kamniška narodna čitalnica) napravi denes v nedeljo 20. t. m. besedo s sledečim programom: 1.) „Zora“, samospev s spremljevanjem na glasoviru od Fr. Ožbica. 2.) Poročna polka za dvoje citre s spremljevanjem kitare od Praschingerja, 3.) „Domovina“ četverspev B. Ipavca. 4.) O večernem hladu, za dvoje citre od J. Umlaufa. 5.) Kje je meja, gledališna gluma v 1. dejanji od J. Ogrinca. 6. Ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Uljudno se vabijo vsi čast. gg. udje k obilnej udeležbi, ter naj blagovolijo tudi sposobne ne-ude soboj pripeljati. Odbor.

— (Nesreča.) Od Divače se nam piše: Zgorelo je malo dete finančne straže preglednika Pfenghonzela 16. t. m. v Borovnici pri Trstu. Žena je šla v bližnjo štacuno potrebne nakupiti; mej tem časom je dete opeklo se in dušo izdihnilo. Matere, čuvajte deca! — Dalje se nam poroča, da je pri zadnjem grmenji tukaj tako strašno treskalo, da je v cerkvi in županiji Hrušici blizu Novega grada v Istri in po več družih krajih strela veliko škode storila.

— (Iz Ormuža) se nam piše: Naši učitelji v ormuškem okraji so v okrajni šolski svet trikrat volili svojega zastopnika. Še le tretji izvoljenec (daši tudi Slovenec) je bil od deželnega šolskega sveta potrjen. K tem volitvam dohajati, je dolžnost učiteljem, a vendar jim deželni šolski svet odrekuje dneve, ki jim gredo in katere so sploh dobivali, in katere učitelji povsodi dobivajo. Zakaj pa nam 1. ali vsaj 2. izvoljenca potrdili niste? Na postave in ukaze se nij več zanašati, ker jih gospodske same ne spoštujejo.

— (V Gorici) se je politično društvo „Sloga“ ustanovilo. Provizorični odbor je se-

stavljen iz gg. V. Dolenec, Ig. Gruntar in kaplan Videc.

— (Milodari za pribegle Hercegovince in Bošnjake) [XXVII. izkaz.] Iz Grajske vasi: Nabrala gg. Gašpar Šorn in Franjo Kosem 19 gl. 80 kr. Iz Podgrada: Nabral in poslal gospod Franjo Šabec od sledečih darovateljev: Franjo Šabec 5 gl., Breselnik Ivan, župnik v Hrušici 1 gl., Benedik Ivan, duhovnik v Hrušici 1 gl., Rogač Tone, duhovnik v Podgradu 1 gl., Josip Šinkovič župnik v Munah 1 gl., Viekoslav Brozovič duhovnik, v Munah 2 gl. V Pogradskej cerkvi nabral č. g. župnik Rogač 7 gl. 50 kr. Iz Iljaševca pri Ljutomeru: Poslal gosp. Ivan Kralj 5 gl. Iz Ljubljane: Gosp. Dragotin Žagar oddal čisti znesek od gledališčne predstave na korist Hercegovince in Bošnjakov 100 gl. Od sv. Duha pri Krškem: Nabral in poslal č. g. Ivan Vesel, župnik od sledečih darovateljev: Ivan Vesel, župnik 3 gl., Neža Pirc 2 gl., Mica Pirc 3 gl., drugi 1 gl. 72 kr. Iz Maribora: Poslal in nabral č. g. dr. Leopold Gregorec, urednik „Sl. Gospodarja“ od čitateljev „Slov. Gospodarja“ 50 gl. Iz Reke: č. g. Peter Cizelj, župnik 2 gl. 40 kr.

Prejšnji izkazi 3913 gl. 68 kr. 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice, skupaj tedaj 4118 gl. 38 kr. 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice.

Odbor potrjuje sprejem s prisrčno zahvalo. J. N. Horak, Vaso Petričič, predsednik. denarničar.

Razne vesti.

* (Strašne povodnji) so vsled hitrega topljenja snega povsod nastale. Na Dunaji je Donava izstopila in več predmestij zalila, tako da ljudje iz nizkih stanovanj ven beže. Osrednje dunajsko pokopališče je vse zalito. Velike nesreče in škode bodo narasle. Tudi na Češkem v Pragi in drugod je povodenj velika. Ker južno vreme dalje traje bode nezgoda še večja.

* (Žandarm umorjen.) V Rennwegu na Koroškem je 14. t. m. nek kinet ubil žandarja, ko je oborožen po cesti šel. Kmeta so uže zaprli.

* (Zopet nesreča na morji.) Parobrod „Frankonia“, lastnina hamburgske ameriške kompanije, je trčil na morji na Glasgow-parobrod „Strathclyde“. Poslednji parobrod je tako poškovan bil, da se je utopil, 52 potnikov je utopljenih le 5 se jih je rešilo.

Umrl v Ljubljani

od 15. do 17. febr.:

Alojzija Krakar, 8 mes., dete pošnega sluzabnika za božastjo. — Ivana Jerina, 28 l., za jetiko. — Karel Gecelj, 87 l., vsled oslajenja.

Kazipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel, obrt itd. takó, da je oznanilo uvrsteno skozi tri mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako znižani ceni storiti, katera se izve pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Marija Drenik,

kupčija poleg nunske cerkve št. 32.

Zaloga najnovejših pričetih in izdelanih stikarij; volnate preje za stikanje, pletenje; priprave za stikanje, šeniljo, zlatom in jagodi; vse priprave za šivanje, pletenje, stikanje; galanterijskega blaga, bizoterije, igrač, umetno rezanih lesenih izdelkov. Po nizke ceni. (10)

Vosčene sveče,

in zavitke (Wachsstöckl) vsake vrste za cerkve, pogrebe, in trgovino po najnižji ceni prodaja in se čestiti duhovščini, kakor tudi slavnemu občinstvu priporoča zagotavlja, da bo vsem najboljše in hitro postregel. Oroslav Dolencec, svečar. gledališčne ulice št. 140—141. (2)

Tomaž Volta,

na frančiškanskem trgu, priporoča svojo zalogo vsake hire usnja po nizke ceni. (8)

Zalego mnogovrstne mašne obleke
v Ljubljani poleg Franciskanskega mosta št. 45. pri-
poročam z izdelki iz jako slovečih fabrik ki so bili
pri dosedanjih razstavah čisto pohvaljeni ter prodaj-
jam vse po nizki ceni. Prevezam tudi
vezenje (štrikarijo), montiranje cerkvenih zastav (Ol-
dahmov) itd. ter vse izvršujem vrlo pahljivo. (12)
Ana Hofbauer.

Augustin Götzl,
podobar in pozlatovalec, poštna ulica št. 57. (po-
slojpe slovenske čitalnice) v Ljubljani, ne zamenjati z
Leopold Götzl, v istih ulicah v Kozlerjevi hiši! pri-
poročam slavnemu občinstvu, zlasti preč. duhovščini
in farnim predstojništvom sledeče izdelke: *Oltarje*,
križera pota, *lece* (prižnice), *svečnike* (lustre), *prapore*
(bandera), *neba* (balдахine) po naročilu v vseh ve-
likostih in po najnižji ceni. V zalogi ima zmirom
podobe in kipe za oltarje, krstne omare, svečnike in križe
za stene, *podobe svetnikov* in iz narave vsake velikosti
in cene na platnu, kositarji in papirji, *svetila* itd.
posebno dober kup so *oljnathe slike*. Sploh vse, kar
spada k cerkvenemu kinu, — vse to *naogo* in po
najnižji ceni. Sprejema vsa naročila iz dežele, ter
jih natanko in brzo izvrši. (8)

Jan. Nep. Horak,
rokočičar, odlikovan s srebrno industrijno svetinjo pri-
poročam svojo za ogo (v judovski ulici št. 224) vsake
bire glase rokovic in rokovic za prati, vezila za po-
čeno, usnjate spodnje hače, zavrtnike elastične ob-
ramnike, podveznike itd. kakor tudi drugo v to
stroko spadajoče blago. (11)

Najboljša dolenska in bizeljska
stara in nova vina na debelo in drobno prodaja na
starem trgu št. 152 Josip Ribič prav po nizki ceni.
Vnanja naročila točno in vestno oskrbuje. (11)

Gostilna in pekarija
Antona Avbelna v st. Peterskem predmestju tik go-
stilne „pri caru“ priporočam se p. n. občinstvu zaradi
izvrstnega vina in tudi jedil in posebno pa potni-
k m za prenočišče zlasti Gorenjcem ki se z Rudol-
fovo železnico pripeljejo, tudi je sploh pri njem sve
prav po nizki ceni. (12)

Fr. Sark, krojač
na dvornem trgu v Kastnerjevi hiši, izdeluje *naj-
lepše in najmodernejše obleke* vsake bire po
nizki ceni, tudi ima *zalogo mnogovrstnega
blaga* po istej ceni kot v štacunah. Naročila se
brzo izvrši. (13)

Janez Vičič
prodaja kakor pri razprodaji (Aus-
verkauf) 10 do 25% pod fabriško
ceno na debelo in drobno mnogo-
vrstno kramarsko in gospodsko
blago. (2)

Lovrenc Zdešar,
na celovški cesti št. 82, priporočam svojo zalogo
vsakovrstnih likerov in žganja po nizki ceni.
Vnanja naročila izvršuje točno in vestno. (8)

Knjigovez E. Hohn
na starem trgu št. 157 jedini v Ljubljani,
prevzema in izdeluje najhitreje, najcenejše vsake
vrste dela. Posebno se priporočam č. gosp. duhov-
nikom. (2)

Tajci.
18. februarja:
Pri Stonu: Merlak iz
Idrije. — Gnezda iz Trsta.
— Korošec iz Ljubljane
Pri Matiču: Scherian
iz Dunaja. — Škarja iz
Kranja. — Günzel iz Du-
naja. — Ribano iz Kam-
nika. — Jaklič, Bilek iz
Dunaja.

Enotni del, dolg v bankovnih	Enotni del, dolg v srebrni	Enotni del, dolg v zlati
1860 d. z. posojila	111	73
Akije ukrajinske	878	60
Kreditne akcije	177	70
London	114	40
Napol.	9	15 1/2
C. k. cedni	5	38
Srebro	103	15

Dunajska borza 19. februarja.

Pri R. Miklaucu,
trgovcu manufakturnega in kramarskega blaga v spi-
talske ulici v Ljubljani, dobi se vsake vrste kra-
marsko blago poleg pa tudi še vsake vrste sukne-
nega blaga za hlače in suknje bele kotenine vsake
vrste lep porhent in izvrstni tibet itd. in sploh
dobro blago in po nizki ceni. (12)

Važno za 1876 leto.
Ker se s početkom novega leta prične nova
mera, priporočam podpisani vse kositarke nove mere,
posebno se pa priporočam čestitim gospodom du-
hovnikom po d. želi za vsa dela tega obrta, za po-
krivanje stolpov in cerkvenih streh naj si bode z
bakrom, s kositarjem ali cinkom itd.
Srečko Noli,
šolski trg št. 295. (9)

Gostilničar Jurij Dolenc,
na Poljanah št. 24 „pri mesarskem dvorišču“ toči iz-
vrstna hrvatska in dolenska vina po nizki ceni, tudi
kupi in prodaja poljske pridelke vsake bire. Pri
njem je vedno velika zaloga (11)

Pri Mihael Pakiču,
trgovcu v Ljubljani (štacun) za vodo, magacin v
gledališke ulici) je zaloga vsake vrste lesenega hi-
snega in kuhinjskega orodja slavnatih izdelkov,
žime za blazine, dratenih mrež, žimih sitov, ple-
tenih korb itd. vse po nizki ceni in izvrstno blago
d mačega izdelovanja. (12)

V pekariji Josip Čada,
na starem trgu št. 33 dobi se vsak dan 3 krat
fr. pečeni kruh vsake bire žemle kifelci štruce itd.
tudi se prodaja izvrstni in okusni kruh vsake bire
na vago in sicer po nizki ceni nadalje sprejema
kruh za pečl, in prodaja izvrstni žrvenjak. (11)

Ferdinand Rudl,
hiša banke „Slovenije“ v zvezdi, priporočam
svojo veliko zalogo mnogovrstnih oljnatih podob
(Oelfarbendruckbilder) in srealov po najnižji ceni.
(11)

Gostilničar „pri Sokolu“
na stolnem trgu, priporočam svojo uže staro gostilno.
Dalje naznanja, da ima tudi letos izvrstna vina in
vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizki
ceni. (2)

Kdor potrebuje
metrične mere in uteže
kuhinjsko posodo plehasto ali iz vlitiga železa, kakor
koišno orodje za polišče in za zidanje, potem orodje
za mizarje, tesarje itd. vse to dobi po najnižji ceni
pri **Franc Terčku** (prej Božiču) na glanem
trgu št. 10. (4)

„Konkordija“
zavarovalno društvo proti ognju in na življenje se
priporočam za zavarovanja po najnižjih cenah. Glavni za-
stop pri **A. Andrejnu**, poštna ulica, št. 55 v Ljubljani. (11)

V Josip Levcevej
speceriskej štacuni na št. Peterskem predmestju št. 18
tik mesarskega mosta dobi se najboljša blago potem
štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pri-
delke fižol, krompir, črešnje, repo, zelje, orehe itd. (2)

Najbolje brije, čese in striže
Josip Bukovnik,
na šentpet. predmestju h. št. 9, kateri izvrstni brivec
rad pride tudi na dom, ako kdo to želi. (8)

Josip Kantz,
v hiši banke „Slovenije“, (8)
priporočam vsake vrste žganja, likere, rozolije po naj-
nižjih cenah. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno.
Črevljar Jakob Škerbinec,
v gledališke ulici št. 19 izdeluje vsake bire naj-
boljših čevljev na drobno in debelo; potem prodaja
tudi Tržiške čevlje na debelo in drobno po nizki
ceni. (2)

Tržni cene
v Ljubljani 19. februarja t. l.
Pšenica hektoliter 8 gld. 45 kr.; — rož 5 gld.
70 kr.; — ječmen 4 gld. 40 kr.; — oves 3 gld. 40
kr.; — ajda 5 gld. 40 kr.; — prosó 4 gld. 40 kr.;
— koruza 4 gld. 85 kr.; krompir 100 kilogramov
3 gld. 60 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla
kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 82 kr.; —
špeh trišen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 75
kr.; jajce po 2 kr.; — mlika liter 8 kr.; govednina
kilogram 46 kr.; — telatnina 43 kr.; — svinjsko
meso 45 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 50 kr.;
— slame 2 gold. 95 kr.; — drva trda 4 kv. metrov
9 gold — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Radgostski
universalni čaj
in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,
priporočam se posebno
za vse, tudi za zastarane bolezni na
pljučah, za srčne, prsne in vratne bo-
lečine, posebno za sušico, želodečovo
slabost, za splošno slabost čutnic in
začudenjač se pljučnic!
Veliko število priznanih pism razpo-
lagajo se v prepričanje.

Javna zahvala.
Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rož-
novi v Radgostskem.
Čestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetji
mučil me je cele tri leta suhi kašelj in po-
navljajoča se hripavost. Pretečeno jesen po-
stalo je moje žalostno stanje tako hudo, da
sem cele kosce vstrdene krvi izkašljal in
trpel sem pri tem zaradi prebavanja in telesne
slabosti, mrzlice in ponočnem me jako slabe-
šim potenji. Zdravnik — moj dobri prijatelj
— konstatal je začetno jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju po-
skusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot
zadnji pripomoček Vaš Radgostski univerzalni
čaj, kateremu se zahvaljujem uže mnogi v
našem mestu za zopet pridobljeno zdravje,
ter rabim za olajšanje suhega in žgečega
kašljanja Vaše Rožnovske celtilčke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brez-
upno stanje tako, da se čudijo vsi moji
znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri ni
kakoršnjega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehale je popolnem, ravno tako
nijsem več kri pljuval in nehale je tudi po-
nočno potenje, povrnil se je zopet tek in
močnejši kot poprej, in tako pridobilo je
moje slabo telo zopet poprejšnjo krepost in
elasticiteto.

Komaj po četiritednem uživanji sem po-
polnem zdrav in vesel in zahvaljujem moje
ozdravljenje poleg bogu jedino le Vašim pri-
pomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojega starej ma-
teri, katera uže četiri leta trpi na srčnem
bodenju in teškem dihanju, priposlati proti
poštnem povzetku dva paketa tega čaja in
ravno toliko škatlic maho-rastlinskih celtilč-
kov in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in
nedrugo hišno zdravilo zasluženo splošno pri-
poznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim
spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni
Ivan Celeryn, kaplan.

Cerhovice 14. aprila 1875.
Od tega po zdravniške razloži in pred-
pisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo
pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gold.
av. velj. Jedna originalna škatla Rožnovskih
maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek
in zavijanje pa 10 kr. posebej.

**Radgostski univerzalni čaj in Rož-
novski maho-rastlinski celtilčki** dobi-
vajo se jedino le v lekarni **J. Seichta**
v Rožnovi (na Moravskem) in razpošiljajo
se naročila na vse strani proti poštnem po-
vzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno,
imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr**
v Ljubljani, **A. Beinitz** v Celovci, **W. Künig**
v Mariboru, **Anton Nedwed** „zum
Mohren“ v Gradi in **J. Cejbe** v Za-
grebu. (392—9)

Zaloge
napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih
štacunah materialnega blaga.

Za predpust 1876!!

Salon obleka, jaketa, hlače in vestija od gl. 25 do gl. 40	
Salonjaket podložen s klothom	14 " " 20
Salon suknja, dvevrstna, podložena	
s svilo ali klothom	26 " " 35
Frak, podložen s svilo ali klothom	18 " " 32
Doskinghlače	8 " " 12
Vestije, bele in črne	5 " " 6

najelegantneje facone in največje izbiri

priporočam (11—6)

M. Neumann-ova
zaloga obleke za gospode

v Zagrebu, | v Ljubljani, | v Reki,
na Jelačićevem trgu. | v Lukman-ovej hiši. | na Korzi.

Vnanja naročila izvrše se točno proti poštnem
povzetku, nepristujoče izmenja se radovoljno.